HRVATSKI SABOR

Na temelju članka 89. Ustava Republike Hrvatske, donosim

ODLUKU
O PROGLAŠENJU ZAKONA O KORIŠTENJU PSA POMAGAČA

Proglašavam Zakon o korištenju psa pomagača, koji je Hrvatski sabor donio na sjednici 5. travnja 2019.

Klasa: 011-01/19-01/66
Urbroj: 71-06-01/1-19-2
Zagreb, 11. travnja 2019.

Predsjednica
Republike Hrvatske
Kolinda Grabar-Kitarović, v. r.

ZAKON
O KORIŠTENJU PSA POMAGAČA

POGLAVLJE I.
UVODNE ODREDBE

Predmet Zakona

Članak 1.

Ovim Zakonom uređuje se pružanje pomoći i podrške korištenjem psa pomagača ili terapijskog psa osobama s invaliditetom ili s kroničnom bolesti i djetetu s teškoćama u razvoju.

Značenje pojmova

Članak 2.

U smislu ovoga Zakona pojedini pojmovi imaju sljedeće značenje:

1. *korisnik psa pomagača* je:

– odrasla poslovno sposobna osoba s invaliditetom ili osoba s kroničnom bolesti čija je funkcionalna sposobnost u obavljanju svakodnevnih životnih aktivnosti smanjena, a osposobljena je za korištenje psa pomagača

– dijete s teškoćama u razvoju te odrasla osoba s invaliditetom ili osoba s kroničnom bolesti lišena poslovne sposobnosti u dijelu sklapanja pravnih poslova čija je funkcionalna sposobnost u obavljanju svakodnevnih životnih aktivnosti smanjena, a koja aktivnosti sa psom pomagačem ili terapijskim psom provodi isključivo s voditeljem psa pomagača

2. *korisnik terapijskog psa* je dijete s teškoćama u razvoju ili odrasla osoba s invaliditetom i/ili kroničnom bolesti uključena u individualne ili grupne terapijske i/ili rehabilitacijske postupke s terapijskim psom

3. *pas pomagač* je pas koji je školovan za pomoć u zadovoljenju svakodnevnih individualnih potreba korisnika, čije potrebe proizlaze iz smanjenja funkcionalne sposobnosti u obavljanju svakodnevnih životnih aktivnosti kao i situacija opasnih za život

4. *terapijski pas* je školovani pas koji je uključen u individualni ili grupni rad s korisnikom terapijskog psa u svrhu postizanja unaprijed definiranih ciljeva terapijskog i/ili rehabilitacijskog postupka

5. *voditelj psa pomagača* je punoljetna osoba osposobljena za korištenje psa pomagača koja je uz suglasnost korisnika ili njegova zakonskog zastupnika preuzela ulogu voditelja psa pomagača i koja provodi aktivnosti s korisnikom psa pomagača i psom pomagačem sukladno potrebama korisnika psa pomagača

6. *stručni voditelj terapijskog psa* je stručna osoba osposobljena za rad s terapijskim psom koja provodi terapijski i/ili rehabilitacijski postupak s korisnikom terapijskog psa i terapijskim psom u okviru djelokruga svoje struke radi postizanja unaprijed definiranih ciljeva terapijskog i/ili rehabilitacijskog postupka

7. *voditelj terapijskog psa* je osoba osposobljena za rad s terapijskim psom koja isključivo u suradnji sa stručnom osobom provodi aktivnosti s korisnikom terapijskog psa u skladu s njegovim potrebama

8. *stručna osoba* je osoba koja procjenjuje potrebe korisnika terapijskog psa, planira i provodi terapijski i/ili rehabilitacijski postupak s korisnikom terapijskog psa u okviru djelokruga svoje struke u suradnji s voditeljem terapijskog psa

9. *trener psa pomagača ili terapijskog psa* je osoba koja provodi školovanje psa za psa pomagača i terapijskog psa

10. *radni instruktor* psa pomagača i terapijskog psa je osoba koja provodi školovanje psa za psa pomagača i terapijskog psa, osposobljavanje kandidata za korisnika psa pomagača i kandidata za voditelja psa pomagača i terapijskog psa

11. *socijalizator psa pomagača ili terapijskog psa* je poslovno sposobna osoba koja provodi aktivnosti sa psom radi njegove prilagodbe uvjetima u kojima živi čovjek

12. *javni prostor* je zatvoreni prostor namijenjen skupnom boravku ljudi, a obuhvaća prostore u građevinama u kojima se obavljaju djelatnosti iz područja zdravstva, zaštite djece, socijalne skrbi, odgoja i obrazovanja, trgovine, sporta i rekreacije, ugostiteljstva i turizma, kulture i umjetnosti, prometa, uključujući čekaonice, prostorije za sastanke, sve dvorane za okupljanje ljudi, gledališta, javna prometna sredstva, dizala, kabine žičara, javne zahode te otvorene prostore namijenjene održavanju kazališnih predstava i kinopredstava

13. *javni prijevoz* je prijevoz koji je pod istim uvjetima dostupan svim korisnicima prijevoznih usluga te uključuje prijevoz vlakom, tramvajem, uspinjačom, žičarom, autobusom, taksijem, brodom, avionom i drugim prometnim sredstvima.

Rodno značenje izraza

Članak 3.

Izrazi koji se koriste u ovom Zakonu, a imaju rodno značenje, odnose se jednako na muški i ženski rod.

POGLAVLJE II.
OBAVLJANJE DJELATNOSTI

Djelatnost pružanja pomoći i podrške korištenjem psa pomagača ili terapijskog psa

Članak 4.

(1) Djelatnost pružanja pomoći i podrške korištenjem psa pomagača ili terapijskog psa je organizirana djelatnost koja se obavlja u svrhu stjecanja samostalnosti korisnika psa pomagača ili terapijskog psa u obavljanju svakodnevnih aktivnosti i povećanja kvalitete življenja te provođenja terapijskog i/ili rehabilitacijskog postupka.

(2) Djelatnost iz stavka 1. ovoga članka obuhvaća osposobljavanje korisnika psa pomagača za korištenje psa pomagača, socijalizaciju i školovanje psa pomagača i terapijskog psa, osposobljavanje voditelja psa pomagača, osposobljavanje stručnog voditelja i voditelja terapijskog psa, educiranje trenera i radnog instruktora psa pomagača i terapijskog psa.

Uvjeti za obavljanje djelatnosti

Članak 5.

Djelatnost iz članka 4. ovoga Zakona može obavljati pravna ili fizička osoba, registrirana za obavljanje djelatnosti iz članka 4. ovoga Zakona, koja ima propisani prostor i opremu i potreban broj stručnih i drugih radnika za osposobljavanje korisnika psa pomagača za korištenje psa pomagača, socijalizaciju i školovanje psa pomagača i terapijskog psa, za osposobljavanje voditelja psa pomagača, osposobljavanje stručnog voditelja i voditelja terapijskog psa, educiranje trenera i radnog instruktora psa pomagača i terapijskog psa.

Utvrđivanje uvjeta

Članak 6.

(1) Ispunjavanje uvjeta za obavljanje djelatnosti iz članka 4. ovoga Zakona utvrđuje Povjerenstvo koje imenuje ministar nadležan za poslove socijalne skrbi (u daljnjem tekstu: ministar).

(2) Rješenje o ispunjavanju uvjeta na temelju nalaza Povjerenstva iz stavka 1. ovoga članka donosi ministarstvo nadležno za poslove socijalne skrbi (u daljnjem tekstu: Ministarstvo).

(3) Protiv rješenja iz stavka 2. ovoga članka ne može se izjaviti žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

(4) Uvjete prostora i opreme, stručnih i drugih radnika za obavljanje djelatnosti te sastav i način rada Povjerenstva iz stavka 1. ovoga članka pravilnikom propisuje ministar uz prethodnu suglasnost ministra nadležnog za poljoprivredu.

Upis u evidenciju

Članak 7.

(1) Ustanova, udruga, druga pravna ili fizička osoba (u daljnjem tekstu: pravna ili fizička osoba) koja je registrirana za obavljanje djelatnosti iz članka 4. ovoga Zakona može početi s obavljanjem djelatnosti nakon upisa u evidenciju pravnih i fizičkih osoba koje obavljaju djelatnost pružanja pomoći i podrške korištenjem psa pomagača ili terapijskog psa.

(2) Upis u evidenciju iz stavka 1. ovoga članka provodi Ministarstvo po službenoj dužnosti na temelju izvršnog rješenja iz članka 6. stavka 2. ovoga Zakona.

(3) Evidenciju iz stavka 1. ovoga članka vodi Ministarstvo i javno je objavljuje na svojoj mrežnoj stranici.

(4) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, pravna ili fizička osoba koja je u drugoj državi članici Europske unije ili drugoj državi ugovornici Ugovora o Europskom gospodarskom prostoru i Švicarskoj Konfederaciji ispunila uvjete za obavljanje djelatnosti iz članka 4. ovoga Zakona, može obavljati djelatnost koja ne proizlazi iz prava na socijalnu uslugu u skladu s ovim Zakonom, nakon upisa u evidenciju iz stavka 1. ovoga članka.

(5) Pravna ili fizička osoba iz stavka 4. ovoga članka dužna je uz prijavu za upis u evidenciju priložiti dokaz o ispunjavanju uvjeta za obavljanje djelatnosti iz članka 4. ovoga Zakona sukladno propisima države u kojoj ima poslovni nastan.

(6) Pravna ili fizička osoba iz stavka 4. ovoga članka može obavljati djelatnost iz članka 4. ovoga Zakona koja ne proizlazi iz prava na socijalnu uslugu u skladu s ovim Zakonom, bez obveze upisa u evidenciju iz stavka 1. ovoga članka ako takve usluge pruža privremeno ili povremeno.

(7) Pravna ili fizička osoba iz stavka 6. ovoga članka dužna je prije početka obavljanja djelatnosti Ministarstvu dostaviti prethodnu pisanu izjavu o namjeri obavljanja djelatnosti.

(8) Izjava iz stavka 7. ovoga članka treba sadržavati informacije o pravnoj ili fizičkoj osobi u svrhu informiranja i jednake dostupnosti svih subjekata koji obavljaju tu djelatnost na teritoriju Republike Hrvatske.

(9) Izjava iz stavka 7. ovoga članka može se dostaviti i elektroničkim putem jedinstvenoj kontaktnoj točki za usluge koja je uspostavljena pri Hrvatskoj gospodarskoj komori.

(10) Sadržaj i način vođenja evidencije iz stavka 1. ovoga članka pravilnikom propisuje ministar.

POGLAVLJE III.
PRAVA I OBVEZE KORISNIKA, VODITELJA I STRUČNOG VODITELJA PSA POMAGAČA I TERAPIJSKOG PSA

Prava korisnika psa pomagača i voditelja psa pomagača

Članak 8.

(1) Korisnik psa pomagača, kandidat za korištenje psa pomagača, voditelj psa pomagača, kandidat za voditelja psa pomagača, socijalizator psa pomagača i radni instruktor sa psom pomagačem imaju pravo pristupa i boravka u javnom prostoru, pravo korištenja javnog prijevoza bez plaćanja vozne karte za psa pomagača te pravo zadržavanja u prostoru predviđenom za putnike.

(2) Osobe iz stavka 1. ovoga članka imaju sa psom pomagačem pravo pristupa i boravka na radnom mjestu, u zdravstvenoj, odgojno-obrazovnoj i znanstvenoj ustanovi te vjerskom objektu.

(3) Korisnik psa pomagača i voditelj psa pomagača imaju pravo sa psom pomagačem sudjelovati na priredbama u kulturi, zabavi i sportu bez plaćanja ulaznice za psa pomagača.

(4) Iznimno od odredbe stavka 2. ovoga članka, pristup i boravak u zdravstvenoj ustanovi može se ograničiti radi potrebe primjene posebnih zdravstvenih uvjeta liječenja korisnika.

(5) Prava iz stavka 1. do 3. ovoga članka ostvaruju se uz predočenje radne iskaznice.

(6) Prava iz stavka 1. do 3. ovoga članka imaju i korisnici psa pomagača koji su strani državljani, uz predočenje odgovarajuće isprave države čiji su državljani.

Prava stručnog voditelja terapijskog psa i voditelja terapijskog psa

Članak 9.

(1) Stručni voditelj terapijskog psa, kandidat za stručnog voditelja terapijskog psa, voditelj terapijskog psa, kandidat za voditelja terapijskog psa i trener terapijskog psa ostvaruju s terapijskim psom pravo iz članka 8. stavka 1. ovoga Zakona isključivo u svrhu pružanja usluge korisniku terapijskog psa.

(2) Stručni voditelj terapijskog psa i kandidat za stručnog voditelja terapijskog psa imaju s terapijskim psom pravo pristupa i boravka na svom radnom mjestu za vrijeme pružanja usluge korisniku terapijskog psa.

(3) Voditelj terapijskog psa i kandidat za voditelja terapijskog psa imaju s terapijskim psom pravo pristupa i boravka na radnom mjestu stručne osobe za vrijeme pružanja usluge korisniku terapijskog psa.

(4) Prava iz ovoga članka ostvaruju se uz predočenje radne iskaznice.

Trajanje prava

Članak 10.

Osoba koja provodi socijalizaciju psa, trener psa pomagača i terapijskog psa, kandidat za trenera psa pomagača i terapijskog psa, radni instruktor psa pomagača i terapijskog psa i kandidat za radnog instruktora psa pomagača i terapijskog psa ostvaruju pravo iz članka 8. stavaka 1., 2. i 3. ovoga Zakona za vrijeme socijalizacije ili školovanja psa, uz predočenje ugovora s pružateljem usluge ili radne iskaznice.

Obveze korisnika, voditelja i stručnog voditelja psa pomagača i terapijskog psa

Članak 11.

(1) Korisnik psa pomagača, voditelj psa pomagača, stručni voditelj terapijskog psa i voditelj terapijskog psa dužni su skrbiti se o psu pomagaču ili terapijskom psu u skladu s propisima iz područja veterinarstva te u skladu s ugovornim obvezama.

(2) Osobe iz stavka 1. ovoga članka odgovorne su za ponašanje psa pomagača ili terapijskog psa na mjestima iz članka 8. stavka 1. do 3. i članka 9. ovoga Zakona.

(3) Obveze iz ovoga članka na odgovarajući se način primjenjuju na osobu koja provodi socijalizaciju psa, trenera psa pomagača i terapijskog psa, radnog instruktora psa pomagača i terapijskog psa te kandidata za korisnika psa pomagača, voditelja psa pomagača, stručnog voditelja terapijskog psa, voditelja terapijskog psa, trenera i radnog instruktora psa pomagača i terapijskog psa.

Odnos prema trećim osobama

Članak 12.

Osobe iz članka 9., 10. i 11. ovoga Zakona dužne su se s pažnjom odnositi prema trećim osobama kod kojih postoje zdravstvene i/ili druge kontraindikacije za dodir ili dolazak u neposrednu blizinu psa.

POGLAVLJE IV.
OSPOSOBLJAVANJE ZA KORISNIKA PSA POMAGAČA I TERAPIJSKOG PSA

Osposobljavanje kandidata za korisnika psa pomagača i voditelja psa pomagača

Članak 13.

(1) Za korisnika psa pomagača može se osposobiti punoljetna osoba s invaliditetom ili punoljetna osoba s kroničnom bolesti čija je funkcionalna sposobnost u obavljanju svakodnevnih životnih aktivnosti smanjena i koja nema psihičku ili drugu bolest zbog koje bi bilo onemogućeno korištenje psa pomagača.

(2) Za voditelja psa pomagača može se osposobiti svaka poslovno sposobna osoba.

Pravna ili fizička osoba koja provodi osposobljavanje, kriteriji za osposobljavanje, privremena iskaznica

Članak 14.

(1) Osposobljavanje kandidata za korisnika psa pomagača može provoditi pravna ili fizička osoba registrirana za osposobljavanje kandidata za korisnika psa pomagača i ima rješenje iz članka 6. stavka 2. ovoga Zakona.

(2) Osposobljavanje kandidata iz stavka 1. ovoga članka provodi se u skladu s kriterijima propisanim Standardima Međunarodne federacije pasa vodiča (International *Guide Dog Federation Standards)* i Etičkim normama i minimalnim standardima Međunarodne federacije pasa pomagača (Assistance *Dog International Minimum Standards and Ethics).*